

Pravnoekonomski pogled na industrijsku politiku

Predavač: prof. Yane Svetiev (Univerzitet Bokoni, Italija)

Broj časova: 6

Predavanja će pružiti pregled:

- (i) ekonomskih razloga zbog kojih vlade vode određenu ekonomsku politiku, kao i problema koji su povezani sa sprovođenjem industrijske politike;
- (ii) pravnih razloga koji ograničavaju vođenje nacionalne industrijske politike, a koji proizilaze iz regionalnih sporazuma o slobodnoj trgovini, kao što su Sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (SSP) i CEFTA.

Ovaj interdisciplinarni kurs će istražiti u kojoj meri regionalni sporazumi o slobodnoj trgovini, značajni za države Zapadnog Balkana, ograničavaju sposobnost ovih država da sprovode ekonomsku politiku koja je uobičajeno bila viđena kao važna za postizanje ciljeva ekonomskog razvoja. Kurs će polaznicima pružiti znanje i veštine koji će biti relevantni i izvan konteksta država koje su na putu priključenja Evropskoj uniji.

Prvi element koji će biti analiziran u okviru ovog kursa jeste značenje pojma industrijske politike, kao i ekonomski razlozi za sprovođenje industrijske politike. Takođe će biti analizirani primeri načina na koji su države “koristile” industrijsku politiku, sa uspehom ili bez njega, da bi se postigli ciljevi industrijalizacije i ekonomskog razvoja. Takvi primeri uključuju bivše socijalističke privrede istočne Evrope, ali i specifični slučaj bivše Jugoslavije. Takođe, biće ispitani primeri iz istočne Azije (Japan, Južna Koreja) kao i privrede koje su skorije prošle kroz tranziciju, kao što su kineska i vijetnamska privreda. Ispitaćemo kako je sprovođenje industrijske politike bilo pod uticajem promene u ekonomskoj teoriji ali i pod uticajem različitog stepena međunarodne ekonomske integracije. Ključno pitanje koje ćemo ispitati jeste da li ekonomska integracija predstavlja ograničenje industrijske politike, a to pitanje ćemo posebno razmotriti u kontekstu kopenhagenskih kriterijuma za pristupanje EU (pre svega, sposobnosti države kandidata da podnese konkurentski pritisak na unutrašnjem tržištu).

Drugi deo kursa biće posvećen pravnim aspektima trgovinske liberalizacije u regionu (pre svega na osnovu SSP i CEFTA). Naročito ćemo ispitati da li su strategije ograničavanja uvoza i dalje moguće nakon zaključivanja takvih regionalnih trgovinskih sporazuma.

Završni deo kursa biće posvećen analiziranju praktičnih aspekata industrijske politike kojom se promoviše izvoz. Ovo pitanje će biti razmotreno u kontekstu zabrane državne pomoći. Naime, i Sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju, i CEFTA predviđaju da svaka pomoć dodeljena od strane države, ili kroz državna sredstva u bilo kom obliku, koja narušava, ili prei da naruši konkurenciju favorizovanjem određene robe neće biti, u meri u kojoj može da utiče na trgovinu između date strane i drugih strana u Sporazumu, u saglasnosti sa pravilnim funkcionisanjem ovog Sporazuma. Bilo koja takva praksa će biti cenjena na osnovu kriterijuma koji proizilaze iz primene pravila o državnoj pomoći koja važe u Evropskoj uniji, a naročito člana 107 UFEU.